

PIŃSKI PRZEGLĄD DIECEZJALNY

— PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ. —

Treść numeru:

Akta Stolicy Świętej. Ze Św. Kongregacji Propagandy Wiary. 1) Odezwa na niedziele misyjne, str. 1/3.

Akta Kurji Diecezjalnej. Pisma Pasterza Diecezji. 2) Z okazji 600-letniej rocznicy zwycięstwa Łokietkowego pod Płowcami, str. 3. Okólniki Wikarjatu Generalnego. 3) Przypomnienie o zarządzeniu z dnia 22/X 1930 r., str. 4.

Z obcych Kurj Diecezjalnych. Z Łuckiej Kurji Diecezjalnej. 4) O rozpoczęciu Roku Szkolnego w Papieskiem Seminarjum Wschodniem w Dubnie, str. 4.

5) Komunikat Urzędowy Sekretariatu Arcybiskupa Metropolity Mohylowskiego o egzaminach, o nadsyłaniu infencyj mszalnych i o krzyżu pamiątkowym „Pro Fide et Ecclesia in Russia Merito“.

AKTA STOLICY ŚWIĘTEJ.

Ze Św. Kongregacji Propagandy Wiary.

PONTIFICIUM OPUS
A PROPAGATIONE FIDEI

CONSILIUM SUPERIUS
Generale

Roma, 2 września 1931 r.

Palazzo di Propaganda Fide Piazza di Spagna, 48.

1)

Odezwa na niedziele misyjne.

Niedaleki jest dzień 18 października, przeznaczony tego roku na to, aby wierni całego świata składali ofiary ku podtrzymaniu i ku rozwojowi życia Misji Katolickich. Dzień ten, obecnie już historyczny i tradycyjny, przyjęty został z gorącym uznaniem i jednolitą sympatią we wszystkich częściach ziemi, gdzie na szczytach wspaniałych katedr i na dachach skromnych domków zajaśniał Krzyż Chrystusowy i opowiada o piękności i podboju wiary św. Dzień to modlitwy i czynu, propagandy i organizacji, przeznaczony na to, aby sumienia tylu katolików poruszyć, i ożywić a zarazem podnieść zapalonych wszystkich, którzy rozumieli, że nie ma piękniejszego i dzielniejszego poświęcenia się od apostołstwa na rzecz dzieł misyjnych.

Bardzo wielkie są potrzeby Misji katolickich. W Chinach, gdzie jeszcze leje się krew męczeńska, trzeba naprawiać szkody, jakie wyrządzono ko-

ściołom, szkołom, kolegom, sierocińcom, mieszkańcom misjonarzy, a spowodowane zostały przez częste napady zbójcekie. Należy też przyjść z pomocą znajdującym się w ciężkim położeniu przez nawiedzającą ich plagę szarańczy i przez okropne powodzie, które niszczą ogromne obszary życiodajnych pól. Trzeba licznych i wielkodusznych środków, żeby bronić i wspomagać misjonarzy, siostry i krajowców, których tak nie szczęście jako i wiara zbliżają w braterskim uczuciu do siebie, a w imieniu którego misjonarz dzieli swój chleb z biednymi krajowcami, przez co powstaje ta łączność, z jakiej wytryska dobrobyt moralny i społeczny narodów.

W Indjach, kolebce starożytnej cywilizacji gdzie nowa, umysłowa i religijna kultura doprowadza przyszłość tego wspaniałego narodu do dojrzałości, trzeba budować nowe i wielkie kościoły, miejsca modlitwy i pobudki głębokiej do

dzieł cnotliwych; nowe szkoły, gdzie przez ko-
rzyści, jakie przynoszą nauki, będzie można przy-
ciągnąć młode pokolenie do światła Ewangelji
św.; sierocińce i szpitale, w których rozdawać
się będzie bogactwa dobroczynności chrześci-
jańskiej, przez co niewierni i błędzący nauczą
się oceniać odradzającą siłę chrześcijaństwa.
Całe wsie w Indjach bardzo przychylnie spoglą-
dają na nasze Misje i te wsie możnaby łatwo
pozyskać, gdyby liczba misjonarzy i środki ku
temu były większe i odpowiadały wymogom po-
trzebom ich mieszkańców.

Także Afryka wymaga wielkich nakładów,
Afryka nie czarna, jak to kiedyś się mówiło,
lecz raczej *światlista* tym światłem, które nieo-
mal we wszystkich jej zakątkach rozniecili po-
stańcy Ewangelji św. Skutkiem nowego prawa
szkolnego, zaprowadzonego przez rządy kolonial-
ne, misjonarze nie mogą już nauczać w domach
wystawionych z drzewa albo gałęzi, lecz na ca-
łym terytorjum afrykańskim należy budować
szkoły z silnego materiału, odpowiadającego wy-
mogom higienicznym i warunkom nałożonym
nauczycielom przez nową prawodawstwo. Wszy-
stko to wymaga wielu środków, aby móc dobrze
przygować nauczających obojga płci a tak wy-
trzymać konkurencję, stwarzaną przez mahome-
tan i protestantów, którym w imię świętego prawa
rozkrzewiania wiary piędź po piędzi należy od-
bierać ziemię zroszoną krwią meceników
z Ugandy.

Zatem należy mieć na oku wielkie i po-
wszechnie odbudowanie do czego trzeba odpo-
wiednich środków. A jeżeli się pomyśli, że tu
i ówdzie na obszernych terytorjach misyjnych
powstają kolegia, gdzie się pielęgnuje moralne
i obywatelskie wychowanie młodzieży; jeżeli się
weźmie pod uwagę, że założono wyższe Insty-
tuty a nawet Uniwersytety Katolickie, jak w Pe-
kinie i Tokio, które muszą działać jako środki
promieniowania umysłowego w przeogromnych
Republikach chińskich i Cesarstwie japońskim;
jeżeli się zastanowi, że wielkie jest wojsko Mi-
sjonarzy i Sióstr, liczące ponad 125,000 żoł-
nierzy, porozrzucanych po całej ziemi, do
czego dochodzi jeszcze liczniejsze wojsko kate-
chistów, wiernych współpracowników naszych
misjonarzy, a którym trzeba dać to, co do ich
chociaż bardzo skromnego utrzymania jest ko-
nieczne; do tego dochodzą wydatki na kościoły,
na kaplice, na stacje misyjne, na szkoły zrozu-
mieć można, jakich ogromnych potrzeba kwot,

aby zadośćuczynić wymogom osobistym, reli-
gijnym i społecznym.

W kwietniu roku 1931 Papieskie Dzieło
Rozkrzewiania Wiary mogło rozdać pomiędzy
wszystkie Misje katolickie całego świata 65,088,690
lirów włoskich (około 32 miliony złotych pol-
skich), które z wielką zostały przyjęte wdzięcz-
nością. Zapotrzebowanie rośnie atoli z dnia na
dzień. Wielkie i dobrze zaludnione Wikarjaty
Apostolskie, obejmujące dziesięć do 20 miljo-
nów mieszkańców, zostały podzielone a na roz-
dzielonych terytorjach powstały nowe Wikarjaty
i Prefektury Apostolskie, przez co opowiadanie
Ewangelji św. zostało ułatwione i wzmocnione.
W niektórych okolicach zorganizowano Misje
niezależne, co uczyniono dla tego, aby nawra-
cać narody pozostające dotąd w ciemnościach
pogaństwa i w przewrocie błędu.

To są powody, dla których trzeba praco-
wać z silniejszym ożywieniem. Powszechny kry-
zys ekonomiczny, który roku ubiegłego dał się
odczuć w zbieraniu funduszy także Dziełu Roz-
krzewiania Wiary, powinien spowodować wzmo-
żoną naszą pracę. Zauważono, że w chwilach
silnego ekonomiczno-społecznego przełomu, gdzie
Dzieło dobrze było postawione, tam też przesi-
lenie nie spowodowało złych skutków. Gdzie
jednak nie było tej organizacji, lub gdzie się
okazała ujemna, tam zaraz składki zmniejszyły
się. Niech więc podobne spostrzeżenie stanie
się bodźcem, aby Dzieło Rozkrzewiania Wiary
coraz lepiej zorganizować a mianowicie dobrze
przygotować dzień misyjny dnia 18 października
roku bieżącego.

Apostolstwo misjonarskie jest apostolstwem
cywilizacji i dla tego też, komu na sercu leży
postęp cywilizacyjny i obyczajowy ludzkości,
niechaj nie będzie mu obojętnem, jaki będzie
wynik dnia tego, który stanie się tryumfem ideału
misjonarskiego. W każdym kościele katolickim,
w każdym oratorjum, w każdej kaplicy, choćby
najsłabszej, niechaj wspomnianego dnia
ożywi się wiara wierzących a na falach odna-
wiającego się ducha niechaj unoszą się gorąco
modły ku temu Bogu, który uczynił narody zdolne
do uzdrowienia, ażeby wszystkie zostały odku-
pione w Słowie i Krwi Chrystusa Pana. Tegoż
dnia niechaj katolicy wszelkiego pochodzenia
i wszelkiej rasy złączą się w szlachetnem uczu-
ciu miłosierdzia braterskiego i hojny złożą dar
dla najświętszej sprawy. Każda ofiara jest chle-
bem, jaki się podaje walecznym apostołom cy-

wilizacji chrześcijańskiej. Każdy grosz dnia tego złożony równa się zdobyciu jednej duszy dla skarbów łaski i dla świetności prawdy. A im większe będą zebrane kwoty, tem więcej będzie można współpracować nad szerzeniem Królestwa Chrystusowego, które jest królestwem miłości, braterstwa i wolności. Stanie to się najlepszym dowodem wdzięczności, jaką świat chrześcijański i kulturalny okaże tym bohaterom niezwykłym, którzy w niebezpieczeństwach i w walkach, w czasach łupieżstwa i epidemij pozostali na swych daleko wysuniętych posterunkach,

gdzie staczali gorącą walkę, nie opuszczając ani skrawka chwalebego znaku, Pius XI wielkoduszny Papież misyj, powierzył sercu i waleczności swych bohaterskich misjonarzy.

*Rzym, w siedzibie Propagandy Wiary,
20 sierpnia 1931 r.*

Prezydent

† Carlo Salotti

*Arcyb. Tyt. Filippoli w Tracji
Sekretarz Propagandy.*

Generalny Sekretarz

Luigi Drago

Prot. Ap.

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Pisma Pasterza Diecezji.

Z Y G M U N T

z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski

BISKUP PIŃSKI

2)

Do Czcigodnego Duchowieństwa.

W niedzielę 27 września przypada 600-na rocznica zwycięstwa Łokietkowego pod Płowcami. Powstrzymało ono najazdy krzyżackie w głąb kraju naszego i przygotowało rozprawę pod Grinwaldem.

Aczkolwiek nie umieliśmy i nie umiemy zazwyczaj korzystać z łask, jakimi P. Bóg najmiłościwiej obdarza raczy Ojczyznę naszą, ale łask tych było w ciągu wieków bardzo wiele, i dobroć Pańska dotychczas swej Ręki szcudroblowej przed nami nie zamknęło. Jednym ze znaków łaskowości bożej było owe zwycięstwo króla Władysława II.

Rocznica wielkich zdarzeń naszej historii powinny skłaniać nas do gorącego a pokornego dziękczynienia Bogu

za wszystkie dary Jego, a zarazem do błagania o przebaczenie za nasze tak liczne przemieszczenia i o nawrócenie nas do prawdziwej a trwałej pobożności.

W tej myśli piszę, aby po sumie i odpowiednim objaśnieniu w d. 27 b. m., przy biciu dzwonów (przez kwadrans) została we wszystkich kościołach odprawiona przed N. Sakramentem wystawionym w mostrancji pieśń pokutna „Przed oczy twoje Panie“, a po niej Te Deum ze zwykłymi modlitwami niedzielными. Potem Tantum ergo i błogosławieństwo N. Sakramentem. Po schowaniu N. Sakramentu, Boże coś Polskę.

Dan w Pińsku, d. 16 września 1931 r.

† ZYGMUNT Bp.

Okólniki Wikarjatu Generalnego.

3) Do Wielebnych XX. Proboszczów i Rektorów kościołów Diecezji.

Wobec otrzymywanych wiadomości, że nie wszyscy Księża stosują się do zarządzenia Ordynariusza z dnia 22.X. 1930 r. L. 3951 Jego Biskupia Mość polecił przypomnieć W-nym IM. XX. Proboszczom i Rektorom wyżej wymienione zarządzenie podane do druku w № 17-ym Piń-

skiego Przeglądu Diecezjalnego z roku 1930 str. 2 (154) dla ścisłego wykonania.

X. W. Iwicki

Prałat, Wikariusz Generalny.

Pińsk, 21 września 1931 r.

L. 2261/31.

Z obcych Kuryj Diecezjalnych.

Z ŁUCKIEJ KURJI DIECEZJALNEJ.

4) OBWIESZCZENIE.

Rok Szkolny w Papieskiem Seminarjum Wschodniem w Dubnie rozpocznie się pod koniec bieżącego miesiąca.

Od kandydatów do tego Seminarjum wymagane są następujące świadectwa: 1) matura gimnazjalna. Nieposiadający matury, będą mogli uzupełnić swe wykształcenie przez odbycie kursu wstępnego przy temże Seminarjum. 2) Metryka chrztu. 3) Świadectwo moralności od X. Proboszcza lub Katechety. 4) Świadectwo zdrowia. 5) własnoręcznie napisany życiorys.

Pragnący poświęcić się pracy kapłańskiej, we wschodnim obrządku, w archidiecezji wileńskiej, lub w jednej z diecezji: lubelskiej, podlaskiej, pińskiej, łuckiej, winni złożyć podanie, z dołączeniem powyższych świadectw, na ręce tego Biskupa Ordynariusza, w którego diecezji aspirant do stanu duchownego chce pracować.

Podanie należy wnosić bezzwłocznie. Odpowiedź co do przyjęcia i terminu przyjazdu do Dubna otrzymają kandydaci od Rektora Seminarjum.

5)

KOMUNIKAT URZĘDOWY

Sekretarjatu Arcybiskupa Metropolity Mohylowskiego.

Warszawa, ul. Mianowskiego 24/3.

Dn. 20 sierpnia 1931 r. Nr. 5.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE.

Sekretariat komunikuje WWKsiężom, którzy zgodnie z Kan. 180 byli zawezwani na egzamina, że wskutek technicznych trudności egzamina te nie odbędą się dn. 28 i 29.VIII b. r., ale będą odłożone na zimowy okres roku, przy czem zainteresowani Księża będą zawiadomieni osobno o nowym terminie.

Sekretariat ponawia prośbę o nadsyłanie zbywających intencji mszalnych na PKO konto 10822, które będą rozdzielane pomiędzy naszymi Księżmi, którym brak intencji.

Ksiądz Arcybiskup Mohylowski ustanowił dekretem z dn. 8.V 1931 r. № 5899 krzyż pa-

miątkowy „PRO FIDE ET ECCLESIA IN RUSSIA MERITO“, który będzie nadawany osobom duchownym i świeckim dla upamiętnienia ich zasług dla Kościoła, wiary i dobroczynności katolickiej w Rosji. Uprasza się WW. Księży, aby występowali z wnioskami na piśmie, skierowanymi do Sekretarjatu na imię JEkscelencji o udzielenie tej odznaki osobom, które zasłużyły się dla Kościoła w Rosji na polu już to ścisłem kościelnym, już to w akcji społecznej-katolickiej, oświatowej, dobroczynnej. Należy podać imię i nazwisko kandydata (tki), adres, krótką biografię i zwięzłe uzasadnienie za co należy ją odznaczyć.

Ks. Prałat OKOŁO-KUŁAK

Wikariusz Generalny.

Kanonik Ks. H. Humnicki

Kancelarz Kurji Biskupiej.